

Posudek oponenta k diplomové práci Davida Lachmana
„Postavení muže a ženy ve společnosti a v manželství z pohledu vybraných světových
náboženství: pohled křesťanské protestantské tradice“
(Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016, 61 s.)

Předložená diplomová práce se zabývá genderovou problematikou prizmatem křesťanské, především protestantské náboženské tradice. Na základě interpretace biblických textů se snaží o charakterizaci mužství a ženství, potažmo základního vztahu mezi mužem a ženou – manželského svazku a s ním spjatých rolí.

Předmět a cíl jsou v práci jasně vymezeny a přiměřeně naplněny. Text sestává ze tří částí, které na sebe logicky navazují a ústrojně se doplňují: první část se věnuje otázce, kým je člověk obecně ve světle biblického učení; druhá část se pak zaměřuje na to, kým jsou z tohoto pohledu muž a žena; třetí část se snaží objasnit, v čem spočívá manželský vztah a jakou má či nemá souvislost s novodobým registrovaným partnerstvím. Cílem práce je zpracování dané problematiky tak, aby bylo využitelné pro další diskusi v křesťanském prostředí, především mezi křesťansky orientovanou mládeží. Záměrem autora je aplikace výsledků práce ve vzdělávání, resp. „vytvoření pomůcky pro výuku zmíněné problematiky v kontextu křesťanské věrouky“ (s. 9).

Stylistická úroveň předložené práce je velmi dobrá: text je literárně zdařilý, srozumitelný a čtivý. Za formální nedostatek práce lze ovšem pokládat její až přílišnou familiárnost, ba kolokviálnost; stručně řečeno, akademická práce předpokládá jiné výrazové prostředky než mládežnické kázání. Jeden příklad za všechny: „Pojďme se vydat na cestu, abychom objevili odpověď. Začneme tím, že se podíváme sami na sebe. Upřímně. Tak pánové, věřím, že se ve vás při čtení následujících řádků něco mužského pohne a probudí.“ (s. 21)

Ambivalentní charakter má také autorova práce se zdroji. Základní pramen – tedy Biblii v různých překladech – doplňuje texty vybraných protestantských spisovatelů, kteří však v drtivé většině spadají do křesťanské poradenské psychologie, ba jakési americké lidové teologie. Na jednu stranu je zřejmé, že autor úroveň použité literatury podřizuje cíli své práce, tj. vzdělávací praxi určené pro křesťanskou mládež. Na druhou stranu je patrné, že by práci zhodnotilo zohlednění méně populárních, zato více akademických textů; vzhledem k autorovu záměru nemusí jít hned o texty filozofické či společenskovední, může však jít o práce více teologické a necentrovane pouze na americkou tradici.

Co se roviny obsahové týče, čtenář musí mít neustále na mysli pozici, kterou si autor v samotných začátcích textu vytyčil – totiž pozici věřícího křesťana: práce tak „bude dávat skutečný smysl jen tehdy, pokud přijmeme biblické slovo pravdy, že člověk není dílem náhodného shluku atomů či 'rozumnějším šimpanzem', nýbrž Božím stvořením, do kterého sám Stvořitel vdechl život a vložil něco ze své vlastní podstaty“ (s. 57). Předložená práce je proto veskrze osobní,

vyznavačská, ba moralistní. Formuluje názor, který stojí v protikladu k trendům postmoderní doby, v níž „dochází k destrukci společenského řádu a bourání některých kvalitních životních hodnot, na nichž stály životy minulých generací“ (s. 17). V těchto intencích autor brání tradiční pohled na odlišnou podstatu mužství a ženství a jejich bazální komplementaritu. Křesťanský postoj má být v tomto ohledu angažovaný – jde totiž o „válku s Nepřítelem“, jenž se snaží lidem utajit „pravdu o tom, kým jsou“ (s. 19–20). Až příliš tradiční je i autorovo zhodnocení homosexuality, která je (na rozdíl od „Bohem milovaného homosexuála“) „jedním z projevů hříchu, který Bůh nenávidí“ (s. 56). Také v tomto kontextu by práci jistě prospělo rozšíření relevantní literatury i o protestantské autory a texty, vyjadřující se k dané problematice otevřeněji a smířlivěji.

Přes výše uvedené výtky, náměty a připomínky předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **C**.

V Plzni 17. 8. 2016

Mgr. Jan Kapusta, Ph.D.